

Mjerenje femicida u Hrvatskoj

Femicid

Femicid se može smatrati krajnjim oblikom nasilja nad ženama koje se događa u svim državama članicama Europske unije ⁽¹⁾. Standardna usuglašena definicija femicida ne postoji ni u državama članicama niti u svijetu. Nepostojanje jedinstvene definicije otežava mjerenje femicida, koji postaje nevidljiv među općim podacima o ubojstvima ⁽²⁾. Opći pojam femicida odnosi se na ubojstvo žene ili djevojčice zbog njezina spola. Bečkom konvencijom Ujedinjenih naroda o femicidu ⁽³⁾ prvi su put utvrđene različite vrste femicida, uključujući:

- ubojstvo žene kao rezultat nasilja intimnog partnera;
- mučenje i mizogino ubijanje žena;
- ubijanje žena i djevojčica u ime časti;
- ciljano ubijanje žena i djevojčica u kontekstu oružanog sukoba;
- ubijanje žena zbog miraza;
- ubijanje žena i djevojčica zbog njihove seksualne orijentacije i rodnog identiteta;
- ubijanje domorodačkih i autohtonih žena i djevojčica zbog njihova spola;
- infanticid ženske djece i fetid na temelju spola;
- smrt uzrokovanu genitalnim sakaćenjem;
- optužbe za vještičarenje;
- ostale vrste femicida povezane s bandama, organiziranim kriminalom, preprodavačima droge, trgovinom ljudima te širenjem lakog oružja.

Femicid u Hrvatskoj

U hrvatskom Kaznenom zakonu ne postoji definicija femicida. Međutim, ova je vrsta kaznenog djela obuhvaćena odredbama hrvatskog kaznenog prava. Članci na temelju kojih se utvrđuju slučajevi femicida su, među ostalim, članak 110. i članak 111. ⁽⁴⁾.

Članak 110. – Ubojstvo

Tko ubije drugoga, kaznit će se kaznom zatvora najmanje pet godina.

Članak 111. – Teško ubojstvo

Kaznom zatvora najmanje deset godina ili kaznom dugotrajnog zatvora kaznit će se:

- (1) tko drugoga ubije na okrutan ili podmukao način,
- (2) tko ubije osobu posebno ranjivu zbog njezine dobi, teže tjelesne ili duševne smetnje ili trudnoće,
- (3) tko ubije blisku osobu koju je već ranije zlostavljao,
- (4) tko drugoga ubije iz koristoljublja, bezobzirne osvete, mržnje ili iz drugih niskih pobuda,
- (5) tko drugoga ubije radi počinjenja ili prikrivanja drugog kaznenog djela,
- (6) tko ubije službenu osobu u vezi s njezinim obavljanjem službene dužnosti.

O istraživanju

Sustavi za prikupljanje podataka znatno se razlikuju među državama članicama EU-a jer se koriste različitim izvorima. Radi boljeg prikupljanja administrativnih podataka o femicidu, Europski institut za ravnopravnost spolova (EIGE) radi na uspostavljanju pokazatelja kojima bi se uskladili postupci prikupljanja podataka u državama članicama.

EIGE je prikupio podatke od velikog broja dionika upitnikom poslanim službenim pružateljima podataka te internetskom anketom u kojoj su sudjelovali nacionalni stručnjaci. Krajnji je cilj utvrditi sustav klasifikacije femicida sa zajednički dogovorenim varijablama kojima se mogu koristiti sve države članice EU-a.

Metodologija prikupljanja podataka

EIGE je za rješavanje nedostatka usporedivih podataka o nasilju nad ženama razvio 13 pokazatelja s jedinstvenim definicijama više vrsta nasilja intimnih partnera, femicida i silovanja ⁽⁵⁾. Objavljeno je detaljno izvješće o metodologiji prikupljanja, dostavljanja i potvrđivanja podataka zajedno s detaljnim metapodacima po državama ⁽⁶⁾. Podatci navedeni u ovom informativnom sažetku odnose se na pokazatelj br. 9 o nasilju intimnih partnera: „Udio žena žrtava femicida (starijih od 18 godina) koje su počinili muški intimni partneri (stariji od 18 godina) u ukupnom broju žena žrtava ubojstava starijih od 18 godina”. Podatci su dostupni u bazi podataka EIGE-a o rodnoj statistici (https://eige.europa.eu/gender-statistics/dgs/browse/genvio/genvio_int).

⁽¹⁾ Ovaj informativni sažetak uključuje podatke prikupljene prije nego što je Ujedinjena Kraljevina napustila EU, pa upućivanje na države članice EU-a uključuje i Ujedinjenu Kraljevinu.

⁽²⁾ Europski institut za ravnopravnost spolova (EIGE) (2017.), *Glossary of definitions of rape, femicide and intimate partner violence*, EIGE, Vilnius.

⁽³⁾ Gospodarsko i socijalno vijeće Ujedinjenih naroda (2012.), *Vienna Declaration on Femicide*, UN, New York (https://www.unodc.org/documents/commissions/CCPCJ/CCPCJ_Sessions/CCPCJ_22/E-CN15-2013-NGO1/E-CN15-2013-NGO1_E.pdf).

⁽⁴⁾ Za više informacija pogledajte pokazatelj br. 9 u bazi podataka o rodnoj statistici (https://eige.europa.eu/gender-statistics/dgs/indicator/genvio_int_adm_ipv__ipv_indic_9/metadata) i hrvatski Kazneni zakon (https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2011_11_125_2498.html).

⁽⁵⁾ Europski institut za ravnopravnost spolova (EIGE) (2017.), *Terminology and Indicators for Data Collection: Rape, femicide and intimate partner violence*, EIGE, Vilnius.

⁽⁶⁾ Europski institut za ravnopravnost spolova (EIGE) (2020.), *Intimate Partner Violence: Data collection methodology*, EIGE, Vilnius.

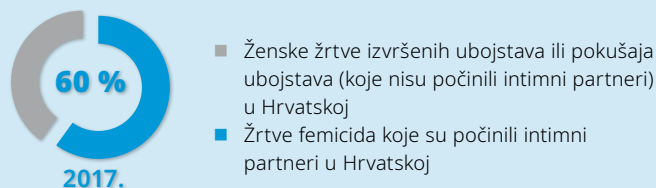
Femicid koji je počinio intimni partner u Europi

Statistički gledano, i na temelju Međunarodne klasifikacije delikata za statističke svrhe (ICCS), Ured UN-a za droge i kriminal (UNODC) naglašava da je ubojstvo žene koje je počinio intimni partner ili član obitelji najčešći oblik femicida (7). UNODC procjenjuje da je u Europi (8) oko 29 % ženskih žrtava ubojstava (9) namjerno ubio intimni partner.

Femicid koji je počinio intimni partner u Hrvatskoj

Statistički gledano, radna definicija kojom se Europski institut za ravnopravnost spolova koristi za femicid jest „ubojstvo žene koje je počinio intimni partner i smrt žene koju je prouzročilo štetno postupanje prema njoj. Pod intimnim partnerom podrazumijeva se bivši ili sadašnji bračni drug ili partner, bez obzira na to dijeli li počinitelj ili je dijelio boravište sa žrtvom“. U Hrvatskoj je većina femicida obuhvaćena prethodno navedenim člancima Kaznenog zakona. Prema podacima hrvatske policije, 2017. 15 je žena (10) bilo žrtva ubojstva (11), od čega su 60 % bile žrtve femicida koji je počinio intimni partner (n = 9) (12).

Žene žrtve ubojstava i femicida koje su počinili intimni partneri u Hrvatskoj

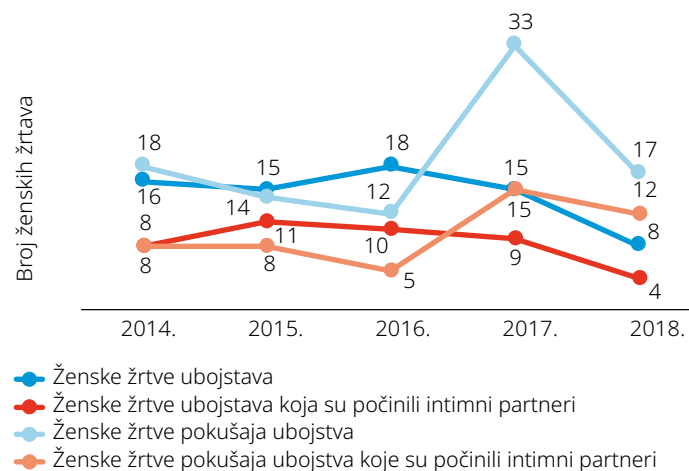
Službene administrativne podatke prikazane na slici 1. prikupila je hrvatska policija. EIGE je prikupio podatke o ubojstvima i femicidima koje su počinili intimni partneri za razdoblje 2014.–2018.

Na slici 1. prikazani su podatci o ženskim žrtvama ubojstava i femicida te pokušaja ubojstava i femicida koje su počinili intimni partneri. Trendovi se tijekom vremena mijenjaju pa se nakon 2016. primjećuje pad broja ženskih žrtava ubojstava i femicida koje su počinili intimni partneri. Nasuprot tome, broj pokušaja ubojstava i femicida naglo je porastao 2017.

Vrsta odnosa između žrtve i počinitelja

Hrvatska policija prikuplja podatke o vrsti intimnih odnosa između žrtve i počinitelja prema sljedećoj klasifikaciji: sadašnji bračni drug, bivši bračni drug, izvanbračni drug, bivši izvanbračni drug, istospolni partner, bivši istospolni partner, sadašnji partner (dečko/djevojka), bivši partner (dečko/djevojka), član obitelji (srodnik po krvi u ravnoj lozi, srodnik u pobočnoj lozi zaključno do trećeg stupnja, srodnik po tazbini do drugog stupnja, posvojitelj i posvojenik) te bliske osobe (primjerice, osobe koje žive u istom kućanstvu). Definicije članova obitelji i bliskih osoba navedene su u članku 87. stavku 8., stavku 9., stavku 10. i stavku 11. hrvatskog Kaznenog zakona.

Slika 1.: Ženske žrtve ubojstava i femicida koje su počinili intimni partneri (izvršenih i pokušaja) u Hrvatskoj

Izvor: EIGE-ova baza podataka o rodnoj statistici.

Prikupljanje administrativnih podataka o femicidu

Što su administrativni podatci? Administrativni podatci prikupljaju se u svrhu evidencije, organizacije i praćenja (13). Administrativne podatke o femicidu moguće je dobiti od različitih institucija, posebno onih koje sudjeluju u kaznenim istragama, kaznenom progonu, kažnjavanju počinitelja te pružanju podrške žrtvama, odnosno, institucija u policijskom i pravosudnom sektoru. Administrativni podatci mogu sadržavati informacije o broju i vrsti femicida, osobinama žrtve, počinitelja i njihova odnosa, značajkama i motivu kaznenog djela te podatke o kaznenom postupku.

(7) Ured UN-a za droge i kriminal (UNODC) (2019.), *Global Study on Homicide – Gender-related killing of women and girls*, UNODC, Beč.

(8) Pojam „ženski“ koristi se umjesto pojma „žena“ jer nije uvijek moguće razvrstati podatke po dobi žrtve, što znači da bi žrtva mogla biti žena ili djevojčica mlađa od 18 godina.

(9) Pojam „ubojstvo“ koristi se zbog toga što nije evidentiran rodno uvjetovani motiv ubojstva te stoga nije moguće klasificirati sva ubojstva kao femicid.

(10) Podatci UNODC-a obuhvaćaju i europske države koje nisu države članice EU-a. Ne postoji procjena postotka ženskih žrtava ubojstava koje su bile žrtve femicida koje je počinio intimni partner samo za države članice EU-a.

(11) Pojam „ubojstvo“ koristi se prilikom navođenja podataka UNODC-a s obzirom na to da se taj pojam koristi u izvornom tekstu (str. 17.). Nije evidentiran rodno uvjetovani motiv zbog nedostatka standardizirane definicije. Međutim, iz izvješća je jasno da ti podatci čine velik dio svih rodno motiviranih ubojstava žena i djevojčica.

(12) Podatci su dostupni na: https://eige.europa.eu/gender-statistics/dgs/indicator/genvio_int_adm_ipv_ipv_indic_9/metadata

(13) UN Women (2020.), *A synthesis of evidence on the collection and use of administrative data on violence against women*, New York.

U cilju pružanja potpore donositeljima politika u osmišljavanju učinkovitih politika za borbu protiv femicida, potrebno je razumjeti prirodu i rasprostranjenost problema. Prikupljanje usporedivih administrativnih podataka o femicidu u svim državama članicama ključno je za razumijevanje problematike⁽¹⁴⁾. Osobito je važno da policija ili pravosuđe ustanove motiv ubojstva te da on bude pretvoren u standardizirane statističke podatke. ICCS je standardizirani alat za dobivanje usporedivih administrativnih

podataka. Međutim, u njemu nema varijable koja se odnosi na rodno uvjetovani motiv. To znači da se pojmom femicida nije moguće koristiti na odgovarajući način, čime se sprječava prikupljanje podataka koji u potpunosti obuhvaćaju taj fenomen. Prikupljanjem podataka o femicidu, taj bi problem postao vidljiviji, čime bi se ojačala politička volja za njegovim iskorjenjivanjem. Administrativni podatci o femicidu državama omogućavaju i praćenje trendova tijekom vremena te procjenu učinkovitosti mjera.

Koji su administrativni podatci o femicidu dostupni u Hrvatskoj?

Definicija femicida i dostupnost podataka	
Definicija femicida koja se koristi u statističke svrhe	Ne
Prikupljanje podataka o femicidu	Da, službeni podatci ●

U Hrvatskoj se prikupljanjem ili analizom podataka o femicidu bavi šest institucija: Ministarstvo unutarnjih poslova^(a) (15); Ministarstvo pravosuđa^(b) (16); hrvatska policija^(c) (17); pravobraniteljica za ravnopravnost spolova^(d) (18); Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske^(e) (19); i inicijativa Femicide Watch

(f). Podatci o femicidu navedeni u ovom informativnom sažetku dobiveni su sveobuhvatnim pregledom podataka prikupljenih od tih institucija⁽²⁰⁾. Podatke o femicidu u Hrvatskoj prikupljaju i analiziraju i druge institucije i istraživači⁽²¹⁾.

	Institucija (a)	Institucija (b) Ministarstvo pravosuđa	Institucija (c) Hrvatska policija	Institucija (d) Pravobraniteljica za ravnopravnost spolova	Institucija (e) Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske	Institucija (f) Femicide Watch
Vrsta prikupljanja podataka	Službeno	Službeno	Službeno	Službeno	Službeno	Službeno
Izvori podataka	Interni informacijski sustav	Spisi sudskih postupaka	Kaznena evidencija, analize slučajeva i znanstvena istraživanja	Službena policijska evidencija i drugi otvoreni izvori	Službena policijska evidencija	Službena policijska evidencija
Faza u kojoj je ubojstvo okvalificirano kao femicid	Moguće utvrditi tijekom cijelog kaznenog postupka (*)	Nepoznato	Nepoznato	Nepoznato	Nepoznato	Nepoznato
Faza u kojoj je ubojstvo evidentirano kao femicid	Nakon otkrivanja kaznenog djela	Tijekom početnog prikupljanja podataka	Nepoznato	Nepoznato	Nepoznato	Nepoznato
Parametri za kvalifikaciju ubojstva kao femicida	Odnos žrtve i počinitelja; uloga žene u obitelji; motiv	Odnos žrtve i počinitelja; spol žrtve	Nakon utvrđivanja otegotne okolnosti (zločin iz mržnje počinjen zbog nečijeg spola)	Nepoznato	Nepoznato	Nepoznato
Redovitost prikupljanja podataka	Kontinuirano	Na godišnjoj razini	Kontinuirano	Nepoznato	Nepoznato	Kontinuirano
Mreža (ili mreže) s kojima se podatci dijele	Nevladine organizacije; Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske, Europski opservatorij za femicid	Podatci se ne razmjenjuju	Ministarstva	Nepoznato	Nepoznato	Ministarstva
Dostupnost podataka javnosti	Podatci djelomično dostupni javnosti	Podatci nisu dostupni javnosti	Podatci djelomično dostupni javnosti	Nepoznato	Nepoznato	Podatci dostupni javnosti

(*) Uspostavljen je postupak prema kojem se ubojstvo može okvalificirati kao femicid u tri faze: i. kada se utvrdi kazneno djelo; ii. tijekom kaznene istrage; ili iii. po zaključenju kaznenog postupka.

Administrativni podatci u Hrvatskoj prikupljaju se iz službenih izvora. U skladu s EIGE-ovim načinom prikupljanja podataka, službeni administrativni podatci o ukupnom broju ženskih žrtava ubojstava i femicida koje su počinili intimni partneri prikazani su za razdoblje 2014.–2019. Međutim, u Hrvatskoj je moguće dobiti podatke i za ostale godine. Prema podacima za 2019. dobivenima od Ministarstva unutarnjih poslova^(a), ubijeno je 13 žena, od čega su deset žena ubili muški intimni partner (7) ili

bliski član obitelji (3)⁽²²⁾. U 2020. ukupno je zabilježeno 36 ubojstava, od čega je 14 žrtava ženskog spola, a njih devet ubili su intimni partneri. Prema sažetom izvješću za 2020., podatci pokazuju da je, u odnosu na 2018., broj ubijenih žena porastao za više od 50 % u oba ključna parametra, ukupnom broju ženskih žrtava ubojstava i broju žena koje su ubili trenutačni ili bivši intimni partneri⁽²³⁾.

(14) Važno je napomenuti da bi podatke i statistiku trebalo izrađivati, razvijati i objavljivati u skladu s načelima Kodeksa prakse europske statistike: Eurostat (2018.), *European Statistics Code of Practice*, Ured za publikacije Europske unije, Luksemburg (<https://ec.europa.eu/eurostat/documents/4031688/8971242/KS-02-18-142-EN-N.pdf/e7f85f07-91db-4312-8118-f729c75878c7?t=1528447068000>).

(15) <https://mup.gov.hr>

(16) <https://pravosudje.gov.hr>

(17) <https://policija.gov.hr/o-ravnateljstvu/9>

(18) <https://www.ombudsman.hr/>

(19) <https://www.dzs.hr/default.htm>

(20) Sve te institucije (kao i nevladine organizacije kao što je Ženska soba) dio su inicijative Femicide Watch u okviru koje se podatci sveobuhvatno analiziraju.

(21) Ponajviše nevladine organizacije kao što su Ženska soba i Status M.

(22) Ministarstvo unutarnjih poslova (2020.), *Sažetak godišnjeg izvješća o radu pravobraniteljice Republike Hrvatske za ravnopravnost spolova za 2019.*, Ministarstvo unutarnjih poslova, Zagreb (https://www.prs.hr/application/images/uploads/IZVJE%C5%A0%C4%86A/SAZETAK_IZVJE%C5%9CJE_ZA_2019_PRAVOB.pdf).

(23) Ministarstvo unutarnjih poslova (2021.), *Sažetak godišnjeg izvješća o radu pravobraniteljice Republike Hrvatske za ravnopravnost spolova za 2019.*, Ministarstvo unutarnjih poslova, Zagreb (https://www.prs.hr/application/images/uploads/IZVJE%C5%A0%C4%86A/SAZETAK_IZVJE%C5%9CJE_ZA_2019_PRAVOB.pdf).

● Dostupni službeni podatci ● Dostupni neslužbeni podatci ○ Nema dostupnih podataka

Dostupnost podataka	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.
Ženske žrtve ubojstva	●	●	●	●	●	●
Žrtve femicida koji su počinili intimni partneri	●	●	●	●	●	●

Službeni izvori prikupljaju podatke o femicidu koji su počinili intimni partneri, ali i drugim vrstama femicida kao što je femicid unutar obitelji i femicid koji je počinila osoba bliska žrtvi. Uspostavljen je Protokol o postupanju u slučaju nasilja u obitelji te postoje preporuke Policijske uprave i pravobraniteljice za

rodnu ravnopravnost. Podatci o rodno uvjetovanim ubojstvima žena analiziraju policijske postaje, policijska uprava te pravobraniteljica za rodnu ravnopravnost, a rezultati se koriste za informiranje javnosti i utvrđivanje faktora rizika.

Vrste femicida	
Femicid koje je počinio intimni partner	●
Femicid unutar obitelji	●
Femicid djeteta	○
Femicid povezan s prostitucijom	○
Femicid povezan s razbojstvom	○
Ostale vrste femicida	●

Femicid koji je počinila osoba bliska žrtvi

Osobine žrtve i počinitelja	Žrtva	Počinitelj
Dob	●	●
Spol	●	●
Rodni identitet	○	○
Seksualna orijentacija	○	○
Državljanstvo	●	○
Obrazovanje	●	●
Zanimanje	●	●
Podnesen zahtjev za nalog za zaštitu	●	n/a
Aktivan nalog za zaštitu	n/a	●
Socioekonomski profil	●	●
Status recidivista	n/a	●
Zloupotreba alkohola/droga	●	●
Odnos žrtve i počinitelja	●	●
Ostalo	Zdravstveni status; zajednički život; spoznaja centra za socijalnu skrb o nasilju; bračni, radni i boravišni status	Zdravstveni status; zajednički život; kršenje naloga za zaštitu; prethodno postupanje za počinitelja; bračni, radni i boravišni status; sklonosti samoubojstvu

Motiv za femicid		Kontekstualne varijable	
Kontekst seksualnog nasilja	●	Metoda ubojstva	●
Prethodno nasilje intimnog partnera	●	Lokacija	●
Prethodno uznemiravanje i/ili uhođenje od počinitelja	○	Samoubojstvo počinitelja	●
Prethodno genitalno sakaćenje	○	Ubojstvo djece	○
Prethodne pritužbe ili zahtjevi za mjerama zaštite	○	Ubojstvo drugih osoba u obitelji	○
Nedavna rastava	●	Prisutnost djece	●
„Sramota” nanosena obitelji	○	Ostala ubojstva povezana s femicidom	●
Problemi povezani s mirazom	○	Ostalo	●
Odbijanje stupanja u dogovoreni brak	○	Nasilje počinjeno nad drugim žrtvama; svjedok (svjedoci); planiranje i priprema; <i>modus operandi</i>	
Politička uloga / feminizam / aktivizam ubijene žene	○	Istraživanje femicida	
Kontekst prostitucije/pornografije	○	Protokol za istraživanje slučajeva femicida	●
Kontekst trgovine ljudima	○	Analiza femicida	
Ciljano ubijanje žena u oružanom sukobu	○	Pregledi ubojstava / pregledi ubojstava u obitelji	●
Seksualna orijentacija i rodni identitet	●	Analiza sudskih predmeta	●
Unakazivanje/sakaćenje tijela	○	Administrativni podatci dobiveni od policije	●
Ostalo	○	Administrativni podatci o uzroku smrti	○
		Podatci iz medija	○
		Ostalo	○

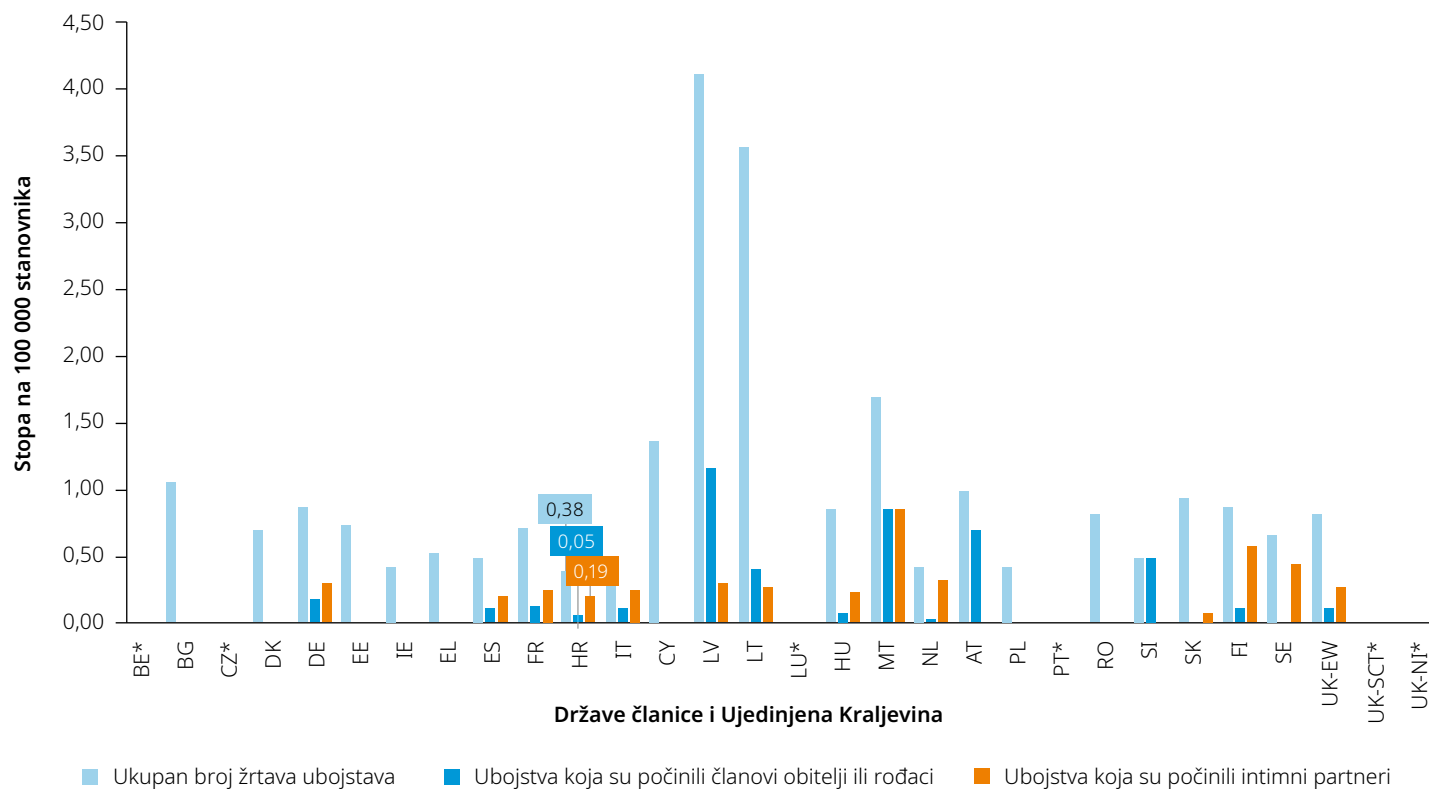
Napomena: n/a – nije primjenjivo.

Ubojstva čije su žrtve ženskog spola u državama članicama EU-a i Ujedinjenoj Kraljevini (Eurostat)

Na temelju ICCS-a Eurostat prikuplja podatke na razini EU-a o ubojstvima čije su žrtve ženskog spola s naglaskom na ubojstva koja su počinili intimni partneri ili članovi obitelji, i to raščlanjene prema dobi, spolu i odnosu s počiniteljem. Podatci Eurostata prikazani na slici 2. pokazuju da je stopa žena žrtava ubojstva u Hrvatskoj 2018. bila 0,38 na 100 000 stanovnika,

što je najniža stopa u 24 države članice i Ujedinjenoj Kraljevini za koje su podatci dostupni. Hrvatska ima drugu najnižu stopu (0,05) ženskih žrtava ubojstava koja su počinili članovi obitelji ili rođaci (među 14 zemalja) i treću najnižu stopu (0,19) ženskih žrtava ubojstava koja su počinili intimni partneri (među 15 zemalja).

Slika 2.: Stopa žena žrtava ubojstava u državama članicama EU-a i Ujedinjenoj Kraljevini (2018.)

(*) Nema dostupnih podataka.

Napomena: UK-EW, Engleska i Wales, Ujedinjena Kraljevina; UK-NI, Sjeverna Irska, Ujedinjena Kraljevina; UK-SCT, Škotska, Ujedinjena Kraljevina.

Izvor: Eurostat.

Podatci

Eurostat redovito objavljuje podatke o kaznenim djelima i kaznenom pravosuđu. Ubojstva evidentira policija u svim zemljama članicama i u Ujedinjenoj Kraljevini. Iz ove baze podataka nije moguće prikupiti informacije o rodno uvjetovanom motivu ubojstva, o spolu ili dobi počinitelja. Stoga nije moguće navesti ni precizne podatke o femicidu.

Podatci za 2008. i nadalje temelje se na zajedničkoj bazi podataka Eurostata i UNODC-a. U toj su bazi podataka ubojstva kategorizirana prema ICCS-u.

Podatci su dostupni na internetskoj stranici Eurostata (https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/crim_hom_vrel/default/table?lang=en).

Glavni zaključci

- Hrvatska nema pravnu definiciju femicida. Međutim, počinitelj može odgovarati za ubojstvo ili teško ubojstvo.
- U Hrvatskoj postoje protokoli koji se bave važnošću prikupljanja podataka o femicidu.
- Postoji šest glavnih institucija koje prikupljaju ili analiziraju podatke za utvrđivanje femicida. Dostupni su podatci za femicid koje je počinio intimni partner i druge vrste femicida.
- EIGE je prikupio podatke o ubojstvima i femicidu koji su počinili intimni partneri za razdoblje 2014.–2018.; međutim,

u Hrvatskoj mogu biti dostupni podatci i za ostale godine. Dostupni podatci uključuju informacije o osobinama žrtve i počinitelja, kontekstualnim varijablama i motivu.

- Femicid se analizira na temelju službenih izvora kao što su pregledi ubojstava u obitelji i podatci dobiveni od policije.
- Inicijativa Femicide Watch je 2017. osnovala opservatorij za sveobuhvatno praćenje, prikupljanje i analizu podataka o slučajevima femicida u Hrvatskoj te objavljivanje tih podataka. Opservatorij je rezultat rada mreže koja uključuje nekoliko službenih institucija.

Preporuke

Prikupljanje točnih i usporedivih podataka o femicidu u okviru policijskog i pravosudnog sektora u svim državama članicama pomaže u povećavanju znanja i poboljšanju odgovora za sprječavanje femicida ⁽²⁴⁾. Stoga je važno:

- utvrditi definiciju femicida radi prikupljanja statističkih podataka da bi se mogle prikazati posebne okolnosti koje se odnose na ubojstva žena;
- provoditi kontinuirani postupak prikupljanja podataka;
- uspostaviti prikupljanje sveobuhvatnih podataka uz dodavanje varijabli važnih za utvrđivanje ključnih aspekata femicida, kao što su varijable koje opisuju kontekst i okolnosti

ubojstva, rodno uvjetovani motiv i osobine žrtve i počinitelja u cilju sistematizacije i usklađivanja prikupljanja podataka u statističke svrhe;

- usporediti varijable žrtve i počinitelja te ih analizirati presječnim pristupom;
- osigurati vidljivost rodne dimenzije podataka o ubojstvima.

Preporuke za prikupljanje podataka o femicidu u Hrvatskoj

Za popunjavanje EIGE-ova pokazatelja o femicidu (pokazatelj br. 9) te za bolje razumijevanje femicida koje su počinili intimni partneri, preporučeno je da statistička jedinica bude „žrtva” ⁽²⁵⁾.

Ovaj se informativni sažetak temelji na informacijama iz istraživanja EIGE-a „Unaprjeđivanje prikupljanja administrativnih podataka o nasilju među intimnim partnerima i rodno uvjetovanim ubojstvima žena” (2021.), a pripremio ga je udruženje UMAR (Udruženje žena „Alternativa i odgovor”). Za više informacija posjetite <https://eige.europa.eu/gender-based-violence/femicide>.

⁽²⁴⁾ Europski institut za ravnopravnost spolova (EIGE) (2018.), *Recommendations to improve data collection on intimate partner violence by the police and justice sectors – Croatia*, EIGE, Vilnius; Europski institut za ravnopravnost spolova (EIGE) (2017.), *Recommendations for the EU to improve data collection on violence against women*, EIGE, Vilnius; Europski institut za ravnopravnost spolova (EIGE) (2021.), *EIGE's indicators on intimate partner violence, rape and femicide: Recommendations to improve data quality, availability and comparability*, EIGE, Vilnius.

⁽²⁵⁾ Pokazatelj br. 9 baze podataka o rodnoj statistici (https://eige.europa.eu/gender-statistics/dgs/indicator/genvio_int_adm_ipv_ipv_indic_9/metadata).

Europski institut za ravnopravnost spolova

Europski institut za ravnopravnost spolova (EIGE) centar je znanja EU-a o rodnoj ravnopravnosti. EIGE podržava donositelje politika i sve relevantne institucije u njihovim nastojanjima da postignu jednakost između žena i muškaraca u cijeloj Europi pružajući im posebno stručno znanje te usporedive i pouzdane podatke o ravnopravnosti spolova u Europi.

© Europski institut za ravnopravnost spolova, 2022.

Umnožavanje je dopušteno uz uvjet navođenja izvora.

Europski institut za ravnopravnost spolova
Gedimino pr. 16
LT-01103 Vilnius
Litva

Podatci za kontakt

<http://eige.europa.eu/>
facebook.com/eige.europa.eu
EIGE (@eige_eu) / Twitter
youtube.com/user/eurogender
<https://www.linkedin.com/company/eige>
eige.sec@eige.europa.eu
+370 52157444

Ured za publikacije
Europske unije